

C. Regjeringen anmodes om at tage under Overveelse, om der ikke maatte være Anledning til ved foresaldende Vacance i Commandantposterne paa Kongsvinger og i Frederiksstad at ordne disse Posters Bestyrelse paa en for Statskassen mindre bekvemlig Maade end hidtil.

Til Gager og Gagetillæg udenfor de ordinaire Planer er der under 1ste Klasse Lit. Y opført 7,302 Spd. 40 §. aarlig, i Henhold til den forelagte Beregning No. 20, som er affattet overensstemmende med forrige Storthings-Bevilgning. Af dette Beløb er 798 Spd. 40 §. Gage og Emolumenter til den overtallige Officier i Generalstaben, Oberst Boscgraff, 2,472 Spd. Gagetillæg til de 57 ældste Escadrons- og Compagnichefer samt Ingenieur- og Artilleri-Stabscaptainer, og 4,032 Spd. Gagetillæg for de 108 ældste Premierlieutenanter.

Med Bemærkning om, at Beregningen tillige indeholder de Gagetillæg, som nogle Brigadelæger tilkomme paa Grund af en længere Tjenestetid, men hvilkke Gagetillæg paa Grund af den foreslaaede Omregulering af Lægernes Afslønning ikke ere optagne paa Budgetforslaget, tillader man sig at indstille som 22de Post:

I Overensstemmelse med den forelagte Beregning — desfra dog undtaget Gagetillæg for Brigadelæger — bevilges til Gager og Gagetillæg udenfor de ordinaire Planer 7,302 Spd. 40 §. aarlig.

De fattede Beslutninger blive at meddele Regjeringen, Statsrevisionen og Militaircommitteen.

Christiania, i Militaircommitteen, den 15de Juli 1857.

A. Møsfeldt,
Committeens Formand.

Geelmuyden,
Committeens Secretair.

Indst. S. No. 90.

Indstilling fra Veicommitteen angaaende den Kongelige Proposition om Bevilgning til Veivæsenets Fremme i Budgetterminen for 1857—1860, S. No. 51, samt angaaende de private Forslag og Andragender i samme Anledning (v. Document No. 36).

Ved Storthingets Beslutning af 21de April er Committeen paalagt at afgive Indstilling angaaende den Kongelige Proposition af 11te April d. A. om Bevilgning i Overensstemmelse med Beløven af 15de September 1851 til Fremme af Veivæsenet for Budgetterminen fra 1ste Juli 1857 til 1ste Juli 1860, og fra Regjeringens Departement for det Indre har Committeen modtaget de Planer med Overslag, Kartter, Tegninger og Beskrivelser, der vedkomme de i Propositionen omhandlede Veiarbejder.

I Forbindelse med denne Sag vil af Committeen blive at behandle følgende denne efter Storthingsbeslutninger af 17de og 26de Februar, af 2den Mars, af 17de og 26de Juni og 6te Juli dels til Afbenyttelse, dels til Indstilling sendte Foresstillinger og Andragender, se:

1) Foresstilling fra Rølloug Præstegjelds Formænd og Repræsentanter angaaende et paatænkt Veianlæg i Præstegjeldet (Doc. No. 36 No. 5.)
2) Andragende fra Borsens Formandskab m. Fl. om Bevilgning af Midler til Veianlæg fra Buvigen til Orkdalsøren (Doc. 36 No. 4.)

- 3) Ditto fra Carpsborgs Commune om Bidrag til Vei over Alvimlandet (Doc. 36 No. 3.)
- 4) Ditto fra Repræsentanten Ueland om Bevilgning til en Vei til Soggdal (Doc. 36 No. 2 og 6.)
- 5) Ditto fra Repræsentanten Rygh om Bevilgning til en Bro over Værdals Elv.
- 6) Ditto fra Ditto om Bevilgning til en Bro over Steenselv.
- 7) Ditto fra Repræsentanten Skjerkholt om Bevilgning til en Vei fra Fiane til Tvedestrand (Doc. 36 No. 1.)
- 8) Ditto fra Jailsbergs og Laurvigs Amts Repræsentanter om at Bevilgning af Veifondet maa blive givet til Omlægning af Hovedveien fra Drammen til Sande Sogn.
- 9) Foresstilling fra Bratsberg Amt om, at der maa blive bevilget de fornødne Midler til Veianlæg mellem Spiosod og Sundetilen.
- 10) Andragende fra Brugseierne ved Agerø Elv om Bevilgning af Midler til Veianlæg fra Christiania til Maridalen.

Forinden Committeeen specielt omhandler disse Forslag og Andragender, skal man bemærke:

Committeeen antager, at man fremdeles bør bibeholde den Plan for Veiarbejdernes Fremme, som ved forrige Storting blev lagt til Grund for Bevilgningen, den nemlig, at de Arbejder, der optages i Planen, ere beregnede paa at blive udførte i et Tidsrum af 6 Aar, saaledes at den nu for Stortinget foreslaaende Bevilgning for Budgetterminen fra 1ste Juli 1857 til 1ste Juli 1860 indbefatter Halvdelen af den Sum, der til Udførelsen af samtlige disse Arbejder paafores som Tilskud af Veifondet. Man skal i denne Henseende henvise til hvad derom forrige Storting er anbragt, (v. Forh. No. 7 Pag. 432—435.)

En Minoritet i Committeeen har dog været i Tvivl om, hvorvidt det er hensigtsmæssigt at bibeholde den sereaarige Plan.

Ved de Kongelige Resolutioner af 7de October 1854 og 3die Marts 1856 ere Bestemmelser afgivne om, hvilke Arbejder der med den af forrige Storting givne Bevilgning skulde blive at udføre i hver Halvdel af Budgetterminen fra 1ste Juli 1854 til 1ste Juli 1860.

De betydelige Overskridelser, som de fleste af de i Medhold heraf paabegyndte og udførte Arbejder foranledige, have formedelst Stigningen i Arbejdspriisen ikke kunnet undgaaes, skjønt Regjeringen i Planen for de forskjellige Arbejdernes Udførelse har havt for Dø, at ikke en overdreven høj Daglon tilstaaes.

Committeeen har med Hensyn til disse Overskridelser havt under Overveelse, hvorvidt det bør ansees rigtigt, at vedkommende Districter, der pligte at give Bidrag til saadanne Arbejdernes Udførelse, i Regelen kun afforeshes Bidraget efter den oprindelige Beregning, medens Overskridelsen helt udredes af Veifondet.

Det maa i saa Henseende vistnok erkjendes, at der maatte opstaa Betæneligheder hos vedkommende Communer mod at give Bidrag, naar de ikke med Tryghed kunde paaregne, at det engang Bevilgede ogsaa var det endelige Beløb, som blev Communen afforeshet, ligesom det vilde have sine Vanskeligheder at erholde ubestemte Commune-Bevilgninger. Men det maa dog paa den anden Side — forudsat, at Bestemmelsen om, at den Amtscommune, hvorigjennem Veien fører, dertil skal bidrage en Femtepart, er billig og retfærdig — ogsaa erkjendes, at det bliver urigtigt i Forhold baade til Staten og de øvrige Communer, naar den Commune, der pligter at udrede Femteparten, og som nærmest nyder Fordelen af Veiarbejdet, bliver fri for denne Andel,

forsaavidt angaar Overskridelsen. Naar saadanne Overskridelser i Almindelighed kun angik mindre Beløb, burde deryaa ikke lægges nogen Vægt, men da der maaske ogsaa i Fremtiden kan blive Spørgsmaal derom i saadan Udstrækning, som i den forløbne Budgettermin, hvori Omkostningerne ved Veianlæg, f. Ex. fra Fiulserød til Sandvigen, Evangsstranden til Hæg, Gjøvig til Dnæs, Hane til Tvedestrand ere foregedede til en Tredepart og derover af det oprindelig Beregnede, — kunde det forjens nærmere Overveelse, om det ikke skulde være rigtigere, at vedkommende Communebestyrelser, der forelægges at bevilge et vist Bidrag, tillige forelægges i samme Forhold at bevilge til den mulige Overskridelse.

Det vilde formentlig lede til for store Vanskeligheder, om en saadan Regel ubetinget fordredes gennemført ogsaa for de Arbejder, der i nærværende Plan ere optagne. Committeeen finder derfor at burde indskrænke sig til at foreslaa en Anmodning stillet til Regjeringen om, at dette for Fremtiden maa blive iagttaget saavel med Hensyn til nye, som til ældre allerede i nærværende Arbejdsplan optagne Veiarbejder, forsaavidt disse enten ikke ere paabegyndte eller ere udførte i nærværende Budgettermin. Det antages nemlig, at der vil blive tilstrækkelig Tid til herom at indhente vedkommende Amtsformandskabs Beslutning, og at en saadan Forsvining iøvrigt ikke vil have nogen forstyrrende Indflydelse paa Veivæsenets Virksomhed.

Forøvrigt skal man tillade sig at ytre den Formening, af Erkjendelsen af Nytten af forbedrede Veie overalt saaledes nu er vakt, at det ikke er at befrygte, at nogen synderlig Indskrænkning vilde ske i Amtscommunernes Beredvillighed til at yde Bidrag til Veianlæg, om end Fordringen deryaa var noget større.

I Forbindelse hermed skal Committeeen fremdeles tillade sig at fremsætte følgende Bemærkninger.

Bestræbelserne have hidtil væsentligst været rettede paa for Veifondets Regning at istandbringe Hovedcommunicationslinierne mellem de forskjellige Landsegne. Det maa ogsaa erkjendes at være saare vigtigt, at man saaledes lægger fortrinlig Vægt paa at erholde de fornødne Hovedforbindelsesmidler, men de maa derhos ogsaa indrommes, at efter Landets naturlige Beskaffenhed er det ikke mindre vigtigt, at man søger at ophjælpe Færdselen langs efter Side-Dalsførerne, gennem hvilke som oftest betydelig Transport foregaar, efterhaanden som Midler dertil kunne afforeshes. Det erfares ogsaa, at Veibestyrrelsen har havt det sidste Hensyn for Dø, t. Ex. ved Udførelsen paa Budgettet af Veianlægget fra Møglestue-

ro til Nolsø Elven i Nummedal. I det Committeeen ikke kan andet end bifalde, at man har slaet ind paa denne Bei, maa den derhos udtale som sin Mening, at det vilde være ønskeligt, om man kunde virke i denne Retning ved at tilstaa Communerne bestemte Tilskud til saadanne Anlæg eller Omlægninger, der ere af en mere local Natur, mod at Communerne selv lod deslige Arbejder udføre, under saadan Control med fra Statens Beiofficianters Side som efter Omstændighederne maatte anses fornøden, hvorved det antages, at man vilde udrette mere fra Beifondets Side med forholdsvis mindre Tilskud; thi ligesom man kan forudsætte større Beredvillighed fra Communerne Side til at bevilge Midler til saadanne Anlæg, tør man antage, at man i Districterne ikke nu længere vil savne den fornødne sagkyndige Bistand til Arbejdernes Udførelse, og man kan formentlig overlade det til Communerne at lade deslige Anlæg udføre med de Modificationer i Forordningerne til Anlæggenes Fuldkommenhed, som efter de locale Forholde maatte anses hensigtsmæssige. Det er i Overensstemmelse med disse Ansættelser, at Committeeen har afgivet sin Indstilling med Hensyn til det indkomne Andragende om et Veianlæg ved Soggedal. Man maa derhos ved denne Leilighed bringe i Grindring den Erfaring, som ved Veianlæggene mellem Nøråas og Rigsgrændsen og fra Elverum gjenneem Trysild i Hedemarkens Amt allerede er erhvervet for, at man saaledes og paa en Maade, der forener Deconomi med en hensigtsmæssig Udførelse kan udrette Meget i Forhold til det anvendte Pengebeløb. Under en saadan Fremgangsmaade vilde Districterne ogsaa paa sine Steder kunne deltage virksomt med Naturalarbejde, der, anvendt til visse Aarstider, vil i flere Egne forvolde en mindre søelig Byrde, end Pengebidrag.

Skjønt Committeeen ikke har været i Tvivl om, at jo nærværende Storting maa være berettiget til af Planen for de Arbejder, som i de kommende 6 Aar blive at udføre, og hvortil Halvdelen af Overslagssummerne bevilges, at udelade et eller flere af de Arbejder, hvortil af forrige Storting blev givet Bevilgning, naar nemlig saadant Arbejde ikke er kommen til Udførelse eller er paabegyndt i den første Halvdel af den Gaarige Termin, men i den nye Plan igjen er optaget, har der dog inden Committeeen været delte Meninger med Hensyn til, under hvilke Betingelser en saadan Berettigelse bør benyttes. Medens Committeeens øvrige Medlemmer ere af den Formening, at saadan Berettigelse ogsaa kan anvendes af Hensyn til den indbyrdes Vigtighed, som

Stortingets Comm.-Indstillinger.

de ældre og de nyere Arbejdere, som foreslaaes, antages at have, er et af Committeeens Medlemmer, Amtmand Sibbern, ikke med de øvrige heri enig. Han finder nemlig, at Berettigelsen ikke uden under særegne Omstændigheder bør benyttes, og specielt tror han, at Stortinget bør være yderst varsomt hermed i Tilfælde hvor vedkommende Amtsformandskab paa den Tid, da Veianlægget af foregaaende Storting medtoges i Bevilgningsplanen, allerede havde bestemt dertil at give Bidrag. Det forekommer ham nemlig, at naar et Amtsformandskab efter Opfordring af Regjeringen har gaaet ind paa at bevilge Bidrag til et Bei- eller Broanlæg, forsaavidt Midler af Stortinget forøvrigt gives til Anlæggets Udførelse paa Statens Regning, og Stortinget har givet saadan Bevilgning, er en Overenskomst tilveiebragt, der ikke uden Nødvendighed eller uden med Begrundelse i mellemkommende Omstændigheder bør brydes. Communes Beslutning har nemlig, under Forudsætning om, at Anlægget vil komme til Udførelse, Indflydelse paa de øvrige Foranstaltninger inden Kommunen, som maatte ønskes iværksatte, og hvortil Pengebidrag fordres. Usikkerhed i disse Sagers Behandling inden Kommunen vil deraf være Følgen og Hovedhensigten med den Gaarige Plan — en bedre Ordning af Veivæsenets Virksomhed — vilde forfeiles. Saaledes som nærmere nedenfor vil blive bemærket, har derfor dette Medlem af Committeeen ikke kunnet give sin Stemme til at noget af de Arbejder, der i den af forrige Storting vedtagne Gaarige Plan ere optagne, men ikke komne til Udførelse, foreslaaes udeladt af Planen for de næste 6 Aar, medmindre Omstændigheder, som naar man f. Ex. istedetfor til en Bro over Wormsund vil have Bevilgning til en Bro over Fjendensø, eller naar et senere paatænkt vil faa Indflydelse paa Veianlæggets Nødvendighed, Sernbaneanlæg dertil berettigede.

Committeens Pluralitet skal derimod til nærmere Begrundelse af sin Formening tillade sig at anføre Følgende:

Ved at gaa ind paa den Gaarige Plan, der af Regjeringen forelagdes forrige Storting (v. Afskrift S No. 35 1854, Pag. 4—5) besluttede Stortinget i Forbindelse med den dertil knyttede Bevilling at anmode Regjeringen om

„ved Bestemmelsen af den Orden, hvori de ovenfor nævnte Veiarbejder (nemlig de i den Gaarige Plan optagne) skulle komme til Udførelse, at have for Dø, at de af nærværende (1854 Aars) Storting bevilgede Midler, forsaavidt det kan bestaa med en hensigtsmæssig Ar-

beidsplan i det Hele, fortrinnsvis blive anvendte til saadanne Arbeider i de forskjellige Dele af Landet, som ved Hjælp deraf kunne fuldføres uden at kræve ny Bevilling af Statskassen for en kommende Budgettermin."

Denne Beslutning blev af forrige Storthings Veicommitte (v. Forhandl., 7de B. Pag. 432—435) motiveret paa saadan Maade, at det deraf fremlyser at have været Meningen saa lidet som muligt at binde det kommende Storthings Bevillingsmyndighed til bestemte Arbeider. Af bemeldte Committee's Argumentation fremgaar det derhos, at den er gaaet ud fra, at der ikke kunde være Spørgsmaal om i juridisk Forstand at binde det kommende Storthings Bevillingsmyndighed som anført, hvilket da ogsaa vilde komme i aabenbar Strid med Grundlovens § 75 Lit. a og d, men kun om at paalægge det kommende Storthing et moralsk Baand af større eller mindre Styrke, og det var just af Hensyn hertil at man ved den anførte af Committeeen foreslaaede Anmodning til Regjeringen vilde bevirke, at de Arbeider, som ei kunne fuldføres i de 3 Aar, heller ikke skulde paabegyndes i den Tid, for at det kommende Storthing kunde have fri Hænder til ved Siden af samme at opstille nye Arbeider for de kommende 6 Aar, hvoraf da vilde følge, at disse kunde komme til Udførelse før hine, hvormed da kunde fortsæres gennem flere paafølgende Gaarige Terminer. I bemeldte Committeeindstilling yttres udtrykkelig (v. Pag. 435.):

„Naar der da af Regjeringen atter for næste Storthing, efter hvad der i dens Indstilling (Afskrif S. No. 4) er yttret, bliver fremlagt en ny Gaarig Arbeidsplan, og i denne opføres saavel de fra den nu foreliggende Plan tilbagestaaende, dels ufuldendte, dels endnu ikke paabegyndte Arbeider, der antages fremdeles at burde komme i Betragtning, som ogsaa de andre Foretagender, hvorom der efter de imellem Regjeringen og vedkommende Amtscommuner imidlertid stedfundne yderligere Forhandlinger bliver Spørgsmaal for den nærmeste Fremtid, vil Sagen formentlig blive ordnet saaledes, at disse sidste Foretagender ikke behøve med Hensyn til Udførelsen ubetinget at staa tilbage for hine, og der vil altsaa selv for de Amtscommuner, der ikke have faaet Arbeider opførte paa den nu foreliggende Plan for de næste 6 Aar, lige fuldt kunne blive Afgang til at erholde udført i den sidste Halvdel af dette Tidsrum saadanne nye Foretagender, hvis Bigtighed maatte findes

at kvalificere dem dertil, fremfor enkelte af dem, der nu ere medtagne i Planen."

Committeens Pluralitet kan ikke medgive, at der ligger nogen bindende Overenskomst (Contract) mellem Amtscommunen og Staten deri, at hin paa Regjeringens Opfordring har vedtaget at yde Bidrag til et vist Veianlæg, og at dette derefter har været optaget paa forrige Storthings Budget paa den Maade, som skeet er; thi deri indeholdes fra den bevilgende Myndigheds Side kun det Tilfagn, at dertil maatte anvendes af de bevilgede Midler, saavidt disse kunne tilstrække, og forsaavidt Regjeringen optog Anlægget til Udførelse i de først paafølgende 3 Aar. Dette er en ligefrem Følge af forrige Storthings Beslutning (cfr. Post II i Indledningen, „saavidt tilstrække kan" og Post III, hvori det overlades til Regjeringen at bestemme den Orden, hvori Arbeiderne skulle komme til Udførelse.) Det er da heraf tillige en Følge, at nærværende Storthing endog ganske kunde undlade al yderligere Bevilling til Udførelse af de tilbagestaaende Arbeider, hvoraf fremdeles følger, at det paa en ny Plan med Udelukkelse deraf kan optage hvilke som helst andre Arbeider, det finder for godt. Committeeens Pluralitet finder saaledes, at nærværende Storthing, strengt taget kun er bundet, af Hensyn til det, som ansees hensigtsmæssigt og gavnligt for det Almindelige, til at optage tilbagestaaende Arbeider af den gamle Arbeidsplan, men indrømmer villigen, at man ikke uden talende Grunde bør negte at gjenoptage disse, efter at man i Districterne har sættet sine Forhaabninger til, at de skulle blive udførte i en nærmere Fremtid og vel tilbids indrettet de communale Bevillinger til andre Diemed derefter. Men Indrømmelsen heraf vil da ikke sige Andet, end at man med Omhyggelighed bør veie Grundene for at optage nye Arbeider istedetfor hine. Det er da ogsaa en Selvsølge, at Committeeen ikke uden den omhyggeligste Drøftelse har indladt sig derpaa. Forøvrigt vil det af det Anførte erfares, at det discenterende Medlem ogsaa er enigt i Hovedsagen, men kun er uenigt mindre med Hensyn til Vægten end med Hensyn til Aften af de Grunde, der skulde kunne retfærdiggjøre Udførelsen. Committeeens Pluralitet har antaget, at den for de enkelte Udførelser, den har tilladt sig at bringe i Forslag, har haft særdeles vægtige Grunde, t. Gr. Hensyn til de forskjellige Districters Trang og til Muligheden af at erholde Arbeiderne udførte i denne Budgettermin ved Siden af flere andre betydelige offentlige Arbeider i samme District. Kan man ikke med Rimelighed antage, at Arbeidet kan komme til Udførelse i Etienet, vilde man ved at

optage det kun bevirke, at man istedet maatte udelukke et senere projecteret Arbejde, som havde Sandsynlighed for sig, at det kunde ventes billigere udført, og det er saaledes saa langt fra, at man ved ubetinget at optage alle de ældre Projecter vilde fremme, at man tvertimod derved vilde hemme den ønskelige Udvikling af Veivæsenet, betragtet fra et almindeligt Synspunct. Da de af Communerne bevilgede Bidrag, der ere stipulerede til Betaling i fleraarige Terminer, ikke indbetales til Veifondet, førend efter at de respective Arbejder ere endeligen bestemte at skulle komme til Udførelse samt derefter i Virkeligheden ere paabegyndte, kan det heller ikke antages at medføre nogen væsentlig Ulempe for Communerne eller specielt at vilde virke forstyrrende paa disses Planer forøvrigt, at man udsætter med at udføre enkelte af de omhandlede Arbejder.

Sjænt Committeeen finder, at Regjeringen bør bringe under Overveielse, hvorvidt det bestaaende Forhold for Fordelingen af Bidraget mellem Landdistriktet og Kjøb- og Ladestederne fremtidig bør befulgtes, finder man dog i Genhold til Veilovens Bestemmelse i § 4 om at ethvert Storthing skal bestemme Forholdet, for nærværende Storthing at burde foreslaa det angivne Forhold 1 til 4 befulgt, idet Committeeen savner Materialier til at kunne begrundes og foreslaa nogen Forandring deri.

Idet man forøvrigt vil indstille til Beslutning om, at en speciel Committee nedsættes til at foretage Fordelingen mellem Byerne, skal man kun bemærke, at Ladestederne Hvidsteen, Holmsboe og Soggedal, der ikke have egen Communalbestyrelse, fremdeles ere udeladte af Ligningen, ligesom man til Afbenyttelse for denne specielle Committee lader følge en Foresætling fra Kongsbergs Byes Repræsentant Hr. Sognepræst Thorne af 11te f. M. med 2 Bilage, hvori fremhæves den Ubillighed, som det antagne Princip for Fordelingen leder til for denne By.

Til endel af de i forrige Budgettermin paabegyndte eller udførte Veiarbejder vilde yderligere Bevilgninger paakræves, dels fordi Overslagene ved nærmere Revision ere befundne for knappe, dels fordi Beregningerne efter Arbejdets Udførelse have vist sig utilstrækkelige.

Disse Arbejder ere:

A. Paabegyndte, men endnu ikke fuldførte:

1. Veianlæg fra Fjulsrud til Sandvigen; dertil var calculeret	60,740 Spd.
men vil koste	75,770 =
	yderligere 15,030 Spd.
	Lateris 15,030 Spd.

	Transport	15,030 Spd.
2. Veianlæg fra Svangstrand til Hægsbro.		
Dertil var calculeret	44,230 Spd.	
men vil koste	61,000 =	
	yderligere	16,770 =
3. Ditto fra Knapstad til Brændemoen.		
Dertil var calculeret	48,750 Spd.	
men vil koste	55,500 =	
	yderligere	6,750 =
4. Ditto fra Gjøvig til Ddnæs.		
Denne Veier er oprindelig calculeret til	73,880 Spd.	
men vil efter senere Overflag koste	95,000 =	
	yderligere	21,120 =
5. Veianlæg over Hvideseidheim i Tellemarken, calculeret til	12,787 Spd.	
men vil koste	14,387 =	
	yderligere	1,600 =
6. Ditto mellem Fiane og Arendal er oprindelig calculeret til	50,000 Spd.	
men antages at vilde koste	66,000 =	
	yderligere	16,000 =
7. Veianlæg mellem Grimen og Lohne, oprindelig calculeret til	16,040 Spd.	
men vil koste	17,860 =	
	yderligere	1,820 =
8. Ditto mellem Trondhjem og Leinstranden, oprindelig calculeret til	56,000 Spd.	
men vil koste	65,000 =	
	yderligere	9,000 =
B. Udførte Arbejder:		
1. Veianlæg mellem Kongsberg og Fiskumvandet, oprindelig calculeret til	52,000 Spd.	
har kostet	52,800 =	800 =
2. Broen over Fossum Fos, calculeret til	19,600 Spd.	
har kostet	20,078 =	478 =
3. Veianlægget mellem Fiane og Tvedestrand, calculeret til	12,300 Spd.	
har kostet	23,000 =	10,700 =
	Lateris	100,068 Spd.

	Transport	100,068 Spd.
4.	Ditto mellem Kjørevand og Grimstad, calculeret til	10,100 Spd.
	har kostet . . .	16,470 =
		6,370 =
5.	Breanlægget over Stordalselven, calculeret til	16,670 Spd.
	men har kostet . . .	22,680 =
		6,010 =
		112,448 Spd.

Hertil kommer, hvad der er paa-regnet til Udgift i næste Budgetter=mer se.:

1.	Til den under A No. 4 nævnte Rei mellem Gjovig og Dønæs . . .	10,400 Spd.
2.	Til Do. under A No. 6 do. fra Fiane til Arendal . . .	33,000 =
3.	Til Do. under A No. 8 fra Trendhjem til Leinstranden . . .	32,000 =
4.	Til Vedligeholdelse af forskjellige Veiarbejder udenfor det Bevilgede . . .	1,000 =
		76,400 =
		ialt 188,848 Spd.

Men herfra maa igjen trækkes:

1.	Hvad der ifølge de Kongelige Resolutioner af 7de October 1854 og 3die Marts 1856 allerede er tilladt anvendt se.:	
a.	Til Veien under A 3 fra Knapstad til Brændmoen . . .	5,000 Spd.
b.	Til Veien under B 3 fra Fiane til Lydestrand . . .	4,600 =
c.	Til Do. under B 4 fra Kjørevand til Grimstad . . .	2,000 =
d.	Til Do. under B 5 Bro over Stordalselv . . .	3,500 =
2.	Besparelse ved Veiemlægningerne i Gudbrandsdalen . . .	6,200 =
3.	Do. ved Do. fra Gudvangen til Bakke . . .	400 =
4.	Hvad der af de tilfældige Udgifter be-	
	lateris	21,700 Spd. 188,848 Spd.

	Transport	21,700 Spd. 188,848 Spd.
	vilgede Beløb er udre-	
	det til de specielle Ar-	
	bejder	20,326 =
		42,026 =
		Igen 146,822 Spd.

som af Stortinget søges bevilget til Fuldførelse af paabegyndte Arbejder.

Det under B No. 2 anførte Broarbejde over Glommen ved Fossum i Smaalehnene var oprindeligt calculeret til	29,150 Spd.
men har kun kostet	20,078 =

altsaa er bespart 9,072 Spd.

Denne Besparelse har sin Grund deri, at der ifølge hielste Resolution af 10de Februar 1855 (v. Aftryk Pag. 14—18) blev opført en Træbuebro efter det Wiebeking'ske System istedetfor, som oprindeligt bestemt, en Jernhængebro.

Anledningen til denne Forandring sees at have været den, at da Broarbeidet Vinteren 1855 skulde paabegyndes, opdagedes under en usædvanlig lav Vandstand et Fjeld, hvorpaa der lod sig udføre et Midtkar i Fossum, hvortil der under almindelig laveste Vandstand ikke havde vist sig at være Anledning. Ved Hjælp af saadant Midtkar ansaaes en Træbuebro hensigtsmæssigere at opføre end en Jernhængebro.

Da Anledningen uopholdelig maatte benyttes, opfordredes Amtmanden i Smaalehnene til paa Amtsskommunens Vegne at give Samtykke til en saadan forandret Broconstruction, hvilket Samtykke han afgav, ligesom Amtsformandskabet samme Aar bifaldt denne Foranstaltning.

Forinden Resolutionen af 10de Februar afgaves, vare imidlertid foreløbig endel Forlojninger truffet til Opførelsen af Jernhængebroen og deriblandt Contract med Jernværkseier Treschow afsluttet om Leverance af Jernmaterialier til Kjødebroen. For at faa hævet denne Contract maatte Veifondet udbetale Treschow i Erstatning 2000 Spd., og saavel Amtmanden i Smaalehnene som Amtsformandskabet har reserveret Amtsskommunen Frisagelse for at udrede Andel af denne Erstatningssum. Herpaa har Departementet for det Indre dog ikke villet indgaa, men har (v. Aftrykket Pag. 85) opført Amtsskommunens Bidrag til Broen med en $\frac{1}{3}$ Part af Overslagssummen iberegnet bemeldte 2000 Spd., idet Sagens endelige Afgjørelse er undergivet Stortinget. I Overslagssummen for Broarbeidet efter den forandrede Plan er Smaalehnenes Amtsskommunes Bidrag opført med 3,566 Spd., istedetfor at dette Bidrag, om bemeldte 2000 Spd. havde været bespart, kun vilde udgjort 3,166 Spd. Committeeens Pluralitet finder, at Billighed tilstøtter, at Amts-

communien fritages for at betale Andel i denne Erstatningsfum, og vil indstille til Stortinget derom at tage Beslutning ved at foreslaa forestaaende 146,822 Spd., som vil blive at opføre til de i forrige Budgettermin paabegyndte og udførte Arbejder, forøget med 400 Spd., saaledes at denne Sum ialt udgjør 147,222 Spd.

En Minoritet i Committeeen finder ikke tilstrækkelig Grund til at opføre disse 400 Spd.

Committeeen skal dernæst gaa over til at behandle de Arbejder, som ere foreslaaede udførte i de kommende 6 Aar, og hvortil Halvdelen af de fornødne Summer ere foreslaaede bevilgede for Budgetterminen fra 1857—1860.

Nærværende Committee kan ligesaaletid som forrige Storthings Veitcommittee indlade sig paa en speciel Drostelse af de Forslag til Veianlæg eller Omlægninger samt til Brobygninger, der i den Kongelige Proposition ere opførte. Naar den derfor under Overveielserne om denne Sag er kommen til det Resultat at buide udelade enkelte Forslag af Planen for de Veiarbejder, hvortil nærværende Storting tilraades at give Bevilgning, har man derved, foruden de oeconomiske Hensyn, ogsaa havt for Die den mindre Sandsynlighed for, at Veibestyrrelsen i det Tidrum, Planen omfatter, vil kunne se samtlige de derpaa angivne Arbejder udførte.

Om man endog i Betragtning af den store Sands, der hos Befolkningen er vaakt for Communicationsmidlernes snarest mulige Fremme, turde lægge mindre Vægt paa det Betænkelige i at Udgifterne dertil forøges som foreslaaet, eller om man endog saa turde antage, at Forøgelsen ikke vilde blive meget følelig for Skatteyderen, maa det dog erkendes, at det nærværende Tidspunkt, hvori Tryk af Pengemangel føles, er det mindre beleilige for en større Forøgelse i Skattebyrden. Allerede Beretningen om Veivæsenets Virksomhed i forrige Budgettermin hentyder til Savn af Arbeidskraft. Et Arbejde, som under saadant Savn udføres, bliver kostbart og foranlediger let Oversfridelse af Overslagssummen. Man bør desuden være varsom med at optage flere Arbejder i Planen, end der med nogenlunde Visshed kan ventes udførte; thi indtræffer det hyppigt, at Arbejder optages i Planen, der ikke komme til Udførelse, vil en Reaction i den vakte Sands deraf lettelig blive Følgen. — Committeeen har ved Siden af disse Betragtninger ogsaa taget Hensyn til de mange andre store offentlige Arbejder, til hvis Udførelse der af nærværende Storting enten allerede er eller sandsynligvis senere vil blive givet Bevilgning.

Ved Bedømmelsen af hvad der maatte kunne sættes tilside, har Committeeen væsentligst havt for Die, at de Districter, hvori Communication er mindre fremmet, fortrinsvis komme i Betragtning, ligesom man i høi Grad har troet at burde lægge Vægt paa, at Veiarbejder søges udførte i de Districter, hvori Arbeidskraft ikke savnes, og derpaa, at ikke de offentlige Arbejder komme til Udførelse i saadan Nærhed og i saadan Udstrækning, at disse ville virke forstyrrende paa den private Virksomhed.

Committeeen tror saaledes at burde foreslaa følgende af Regjeringen til Udførelse opførte Arbejder dels ubeladte, dels indskrænkede:

1. Broen over Glommen ved Fjundenfos i Afershus Amt. Dette Broarbejde, der er anslaaet at ville koste 30,000 Spd., skal træde istedetfor det for forrige Storting foreslaaede og i Planen optagne Broarbejde over Vormsund. I Tilfælde af at en Jernbane maatte blive anlagt fra Lillestrømmen langs Glommen til Kongsvinger, antages nemlig en Bro over Vormsund mindre nødvendig, medens en saadan Bro over Glommen ved Fjundenfos antages at blive paa-trængende for at sætte de nordens og vestenfor Glommen liggende Dele af Næs i Forbindelse med Jernbaneanlægget (vid Aftryk Pag. 42). Arbejdet Udførelse er knyttet til den Betingelse, at Afershus Amtscommune bevilger $\frac{1}{3}$ af Overslagssummen vid Aftr. Pag. 42.

Committeeen antager imidlertid, at der ikke bør blive Spørgsmaal om hertil at give Bevilgning forinden Jernbanens Anlæg og Benyttelse nærmere maatte vise Broens Nødvendighed, medens dog et af dens Medlemmer — Sibbern — har troet, at Afgangen for Regjeringen i al Fald bør holdes aaben til at opføre Broen over Vormsund, hvis det projecterede Jernbaneanlæg ikke skulde komme til Udførelse.

2. En Landgangsbrygge ved Gjøvik i Christians Amt med 600 Alens Bei; hertil er opført 6000 Spd. og Amtscommunen har deraf bevilget $\frac{1}{3}$ Part, 1,200 Spd.

Committeens Pluralitet finder, at Bevilgning af Midler til for Veifondets Regning at opføre Landgangsbrygger ikke er stemmende med det Diemed, hvori dette Fond efter de vedtagne Regler anvendes, ligesom den formener, at en saadan Be-

vilgning vilde drage til Følge, at lignende Fordringer paa Veifondet fra andre Kanter fremkomme. En Minoritet i Committeeen anser den omhandlede Brygge af en saadan Betydning for Færdselen i Almindelighed og specielt for Dampskibsfarten paa Njosen, at Bevilgningen dertil bør gives, uden at man dog derved har villet udtale det som nogen ønskelig Regel, at Bidrag af Veifondet til deslige Foretagender gives. v. Afr. Pag. 57.

3. Til en Bei fra Gruedeegaardsstuen til Røfenviken i Christians Amt er foreslaaet bevilget 61,200 Spd., og Amtscommunen har deraf bevilget $\frac{1}{2}$ Part, 12,240 Spd.

Committeeen antager, at der for Tiden kun bør blive Spørgsmaal om at optage den Del af dette Veianlæg, som ligger mellem den søndre Ende af Zahren og Gruedeegaardsstuen, hvorpaa den største Færdsel formentlig foregaar. Hertil er i Dverslaget beregnet 37,536 Spd., og man vil foreslaa det Resterende af Dverslagssummen 23,664 Spd. udeladte af Beregningen. v. Afr. Pag. 53.

4. Dmlægning af den Bergenske Hovedvei mellem Dvømme og Skogstad i Christians Amt, hvortil er opført 12,460 Spd. Denne Dmlægning var medtaget i Planen, hvortil af forrige Storting blev givet Bevilgning. Dmlægningen var da beregnet til 10,340 Spd. og har Amtscommunen deraf bevilget $\frac{1}{2}$ Part 2,068 Spd.

Committeeen finder i det Hele taget, at saamange Arbeider ere foreslaaede til Udførelse i Christians Amt, at noget deraf kan sættes tilside, og at det her omhandlede bedre taaler Udsættelse end noget af de øvrige. Veien er desuden ikke nogen Transportvei.

5. Veianlæg mellem Østerholt og Homme i Nedens og Kobhydelagets Amt, hvortil er opført 25,200 Spd. og af Amtscommunen bevilget $\frac{1}{2}$ Part, 5,040 Spd.

I Anledning af den store Vanskelighed, der allerede i forrige Budgettermin har vist sig for Arbeidere i denne Del af Landet, tror Committeeen, at nogen Indskrænkning bør gøres i de der til Udførelse foreslaaede Arbeider og finder, at det her omhandlede kan sættes tilside for de øvrige (v. Afr. Pag. 68 og 69.)

6. Bro over In-Elv i nordre Thronhjems Amt, hvortil er opført 5,360 Spd. og af Amtscommunen bevilget $\frac{1}{2}$ Del eller 1,072 Spd.

Da Omkostningerne ved dette Arbeide ifølge Stortingetsbeslutn. af 20de Mai er helt overtaget af Statskassen, bliver den dertil opførte Sum herat ubelade-

7. Dmlægning af Veien fra Lysager Kjær til Sandvigen i Akershus Amt, hvortil er opført 21,700 Spd.. Dette Arbeide var af forrige Storting opført efter en Dverslagssum 16,170 Spd., hvoraf Amtsformandskabet har bevilget $\frac{1}{2}$ Part 3,234 Sp.

Denne Bei antager Committeeen bør sættes tilside, baade fordi den er mindre paatrængende og fordi der i nærmere Omegn af Christiania formentlig vil komme flere andre større offentlige Arbeider under Udførelse.

8. Dmlægning af Hovedveien fra Hønefossen i Buskeruds Amt til Mo Bro og Kopperstuen i Christians Amt, hvortil er opført 47,400 Spd. Heraf er beregnet at skulle medgaa i Christians Amt 13,700 og i Buskeruds Amt 33,700 Spd.

Denne Bei er optaget i Planen, hvorefter ved forrige Storting bevilgedes Midler og den var da opført med 40,020 Spd. Amtscommunerne have heraf bevilget $\frac{1}{2}$ Part, respective 5,698 Sp. 24 $\frac{1}{2}$ og 2,305 Spd. 96 $\frac{1}{2}$, tilsammen 8,004 Sp.

Paa Grund af det Jernbaneanlæg, som i denne Tract projecteres, antager Committeeen, at denne Bei bør sættes tilside (v. Pag. 52 og 53.)

9. Udbedring af Hovedveien fra Hønefossen til Sundvolden, hvortil er opført 25,550 Spd. Denne Beiomlægning er ligeledes ved forrige 19,823 Storting optagen i Planen med et Beløb af 19,823 Spd., hvoraf Amtscommunen har bevilget $\frac{1}{2}$ Part, 3,964 Spd. 72 $\frac{1}{2}$.

Committeeen har antaget, at det under No. 8 berørte Jernbaneanlæg ogsaa vil have Indflydelse paa denne Veis Nødvendighed og at den derfor ikke nu bør optages. v. Afr. Pag. 52 og 53.

10. Anlæg af ny Hovedvei mellem Borsgrund og Stien, hvortil er opført 26,400 Spd. under Betingelse af, at vedkommende Commune dertil bidrager det Halve. Committeeen antager, at denne Bei ikke er saa paatrængende nødvendig, at der til samme for Tiden bør bevilges Midler.

11. Dmlægning af Hovedveien over Dovre fra Hjerkind til Kongsvold i søndre Thronhjems Amt, hvortil er opført 12,550 Spd. Denne Bei var optagen i Planen paa forrige Storting med 8000 Spd.

Committeeen antager, at Veianlægget, der er paaregnet udelukkende at burde udføres for Veifondets Regning og ikke er Transportvei, taaler Udsættelse, og derfor ikke nu bør optages.

12. Anlæg af ny Hovedvei fra Gjøfvinger Bæk til Igale Bro i søndre Thronhjems Amt, hvortil er opført 101,000 Spd., hvoraf Amtscommunen har vedtaget at udrede 14,000 Spd.

Committeent antager efter Conference med Amtsdistrictets Repræsentanter, at der for Tiden kun bør blive Spørgsmaal om Anlægget af en Del af denne Bei, omtrent $\frac{1}{2}$ Part, nemlig den nedre Del fra Igle Bro til et nærmere bestemmende Sted i Opdals Præstegjeld, hvorfor man af den opførte Sum foreslaar udeladt 25,250 Spd. og derimod opført 75,750 Spd. (v. Afstr. Pag. 45 og 46.)

13. Omlægning af Hovedveien over Gevingaas paa Grændsen mellem søndre og nordre Trondhjems Amt, hvortil er opført 34,000 Spd.

Denne Bei var medtaget i Planen paa forrige Storting efter et Overslag stort 29,600 Spd., hvoraf vedkommende Amt er bevilget $\frac{1}{2}$ Part, nemlig søndre Trondhjems Amt af 13,054 Spd. 2,610 Spd. 96 $\frac{1}{2}$ og nordre Trondhjems Amt af 16,546 Spd. 3,309 Spd. 24 $\frac{1}{2}$ (v. Afstr. P. 48.)

Committeent antager, at der med dette Veiarbejde bør udsætt. s. Veien er omlagt for ikke lang Tid siden og er ingen betydelig Transportvei.

Committeens Medlem Sibbern har af foran anførte Grunde ikke kunnet give sin Stemme til, at de under No. 4, 7 og 13 anførte Veiomlægninger udelades af det Forslag til Bevilgning, som bliver at give.

Med de saaledes anførte Forandringer er Committeeent enig om at foreslaa de i Forslaget omhandlede Arbejder opførte paa den Plan, hvorefter Bevilgning af Stortinget maatte blive at give sc.:

1. Til Veianlæg mellem Fredrikshald og Femsjen 26,262 Spd.

Det bemærkes, at Smaalehnens Amtskommune har vedtaget Vedligeholdelsen af denne Bei, forsaavidt den bliver oparbejdet paa Landets Grund.

2. Til Anlæg af Bei fra Mjøsen til den trondhjemske Hovedvei gennem Lillehammer i Christians Amt 5,300 —

3. Til Omlægning af Hovedveien i Lesje fra Borge Bro til Kjelshus i samme Amt 17,600 —

4. Til Omlægning af Hovedveien fra den søndre Ende af Jahren til Grueobegaardstuen i samme Amt 37,536 —
(v. Bemærkning ved forestaaende No. 3).

5. Omlægning af Hovedveien over Garlidbatterne i samme Amt 8,730 —

Lateris 95,428 Spd.

Transport 95,428 Spd.

6. Do. af Dyamskveien i Valders, samme Amt 26,000 —

7. Do. af Rosten i Gudbrandsdalen, samme Amt 45,000 —

8. Do. af Hovedveien mellem Tveten og Frydenlund i Buskeruds Amt 41,220 —

9. Do. af Do. mellem Laurvig og Forsgrund 61,740 —

10. Do. af Do. fra Rødsammer til Risør 40,300 —

11. Do. af Do. mellem Aabel i Rendenes og Aalefjær i Lister og Mandals Amt 54,500 —

12. Do. af den sæterdalske Hovedvei fra Sæterdalskveien til noget get forbi Skydsstiftet Mosbye i Lister og Mandals Amt 9,250 —

En Minoritet i Committeeent har ikke været enig i at opføre denne Bei.

13. Do. af Do. fra Mandal til Wigeland's Bro i samme Amt 38,000 —

14. Til Anlæg af ny Hovedvei fra Ladestedet Haugefund til Dlen i søndre Bergenhus Amt 61,000 —

15. Til Omlægning af Hovedveien mellem Bladsen Bukken og Sagmoen i sidstnævnte Amt 29,000 —

16. Til Opførelse af Bro over Gulselven og Anlæg af tilfødbende Bei fra Klet Bro til Halsbræcken i søndre Trondhjems Amt 25,900 —

17. Til Do. af Do. over Drkka Elv og Anlæg af Bei fra By til Jandrem i samme Amt 21,300 —

18. Til Omlægning af Hovedveien fra Skatvold til Steensvidjen i i nordre Trondhjems Amt 31,800 —

19. Til Anlæg af Bro over Bærdalselven ved Bærdalsøien i samme Amt 11,440 —

20. Til Do. af en Hovedvei gennem Ramsen-Elvens Dalføre i samme Amt 10,000 —

forsaavidt samtlige disse Arbejder angaar under Bevilgelse af, at der af vedkommende Districter bidrages $\frac{1}{2}$ af de til Arbejdernes Udførelse anslaaede Omkostninger.

Lateris 601,878 Spd.

	Transport 601,878 Spd.		Transport 910,118 Spd.
21. Til Anlæg af ny Hovedvei fra Sæterstranden om Gjørso til Asper Bro i Agershus Amt	119,000 —		
under Betingelse af, at Amtscommunen hertil bidrager 20,001 Spd. 96 ø. En Minoritet i Committeeen har stemt mod at dette Anlæg opføres i Planen.			
22. Til Omlægning af Hovedveien mellem Baadsto og Gjetlund i Gudbrandsdalen med Undtagelse af Strækningen fra Olsfu Bro til Fodvangs Kirke	80,740 —		
under Betingelse, at Amtscommunen hertil bidrager 14,038 Spd.			
23. Til Omlægning af den Valderfke Hovedvei over Tonaafen mellem Hølerasten og Tonsbakken i Christians Amt	60,300 —		
under Betingelse, at Amtscommunen dertil udreder et Bidrag af 9,286 Spd.			
24. Anlæg af ny Bei fra Møglestue Bro til Røfsøelv i Nummedal i Buskeruds Amt	48,200. —		
Amtet har hertil bevilget 12,000 Spd. og Rølloug Præstegjeld 8000 Spd.			
Som i Begyndelsen af denne Indstilling anført, er Committeeen ved Storthingsbeslutning af 17de Februar til Afbenyttelse sendt et Andragende fra Rølloug og Bæglid Sogns Formænd og Repræsentanter, der indeholder Forestilling mod Bevilgning af Midler til denne Bei. Committeeen har ikke kunnet være i Tvivl om at dette Bei anlæg jo er af saadan Vigtighed, at det bør søges snarest muligt udført, og man skal kun ved dette Andragende anføre, at det er Annererene til Rølloug, Nore og Opdal samt det ovenfor liggende District, som skal nyde godt af Bei anlægget, og da Røllougs Hovedsogns Forestilling væsentlig er grundet paa Localinteresse, for-			
	Lateris 910,118 Spd.		
		mener man, at dertil ikke bør tages Hensyn.	
25. Til Omlægning af de saakaldte Badaastier i Bratsberg Amt	11,900 —		
under Betingelse, at Amtscommunen dertil udreder et Bidrag af 1,946 Spd. 24 ø.			
26. Til Opførelse af en Bro over Storstrømmen i Sætersdalen i Nedens og Røbygdelagets Amt	4,000 —		
under Betingelse af, at vedkommende Communer dertil bidrage tilsammen 1,114 Spd. 79 ø.			
27. Til Opførelse af Bro over Damfosløbet i Skien under Betingelse af, at Skiens Commune bidrager 836 Spd.	2,480 —		
28. Til Bro over Sundelven i Flekkefjord	3,120. —		
Broen er udført af Communen med Tilfagn om et saadant Bidrag af Veifondet. Ifølge Kongelig Resolution af 25de August f. A. er Flekkefjords Commune bevilget et 4 pCt. rentebærende Laan til Opførelse af denne Bro. Committeeen finder, at denne Commune, i Lighed med hvad der andetsteds iagttages, bør være fri for at betale Renter af det erholdte Forskud, og indstiller derfor, at Communen i det Hele kun tilsvares 750 Spd. og derhos godtgjøres Udgifterne for et Kart til Broen 60 Spd. (v. Aftryk Pag. 76.)			
29. Til Omlægning af Hovedveien gennem Leirdal fra Maristuen til Borlaug Bro i nordre Bergenshus Amt	24,900 =		
Denne Bei antages som Fjeldvei alene at burde befestes af Veifondet.			
30. Til Omlægning af Lysnebakkerne og Lundsfløven i samme Hovedvei og Amt	5,700 =		
under Betingelse af, at dertil af Amtscommunen bidrages 774 Spd. 106 ø.			
		Lateris 962,218 Spd.	

	Læteris	962,218 Spd. — §.
31. Til Omlægning af de saakaldte Drivstuefleve i søndre Trondhjems Amt . . .	13,900 = — =	
Denne Bei er beliggende i Statens Veistykke paa Dovre, hvorfor intet Bidrag antages at burde kræves af Amtsscommunen.		
32. Til Anlæg af en ny Hovedvei fra Igla Bro i søndre Trondhjems Amt til et nærmere bestemmende Sted i Dpdals Præstegjeld, (v. ovenfor No. 12) . . .	75,750 = — =	
under Betingelse af, at Amtsscommunen hertil bidrager 10,500 Spd. Det er antaget, at her ikke er tilstrækkelig Grund tilstede til at fordre det almindelige Bidrag $\frac{1}{2}$ af Amtsscommunen.		
33. Til Omlægning af Veien gjennem Langstenen i nordre Trondhjems Amt . . .	14,100 = — =	
under Betingelse af at Amtsscommunen bidrager 2600 Spd.		
34. Til Forbedring af forskjellige Veie i Finmarkens Amt.	10,000 = — =	
Eskjønt noget ordnet Bevæsen eller Classification af Hoved- og Bygdeveie ikke findes i Finmarken, antager Committeeen dog, under Henvisning til hvad derom i Foredraget Pag. 80 og 81 er anført, at burde foreslaa det ansøgte Beløb af Beifondet udredet.		

1,075,968 Spd. — §.

Naar hertil lægges hvad der efter Foranførte udfordres til Fuldførelsen af de i indeberende Budgettermjn paabegyndte Arbejder nemlig 147,222 = — =
udkommer 1,223,190 Spd. — §.

Af Bidrag, der skulle udredes af Communer til Udførelsen af Veiforetagender, er i Regjeringens Foredrag opført 264,177 Spd. 31 §.

Herfra maa dog trækkes Bidraget for de Arbejder, som Committeeen ikke har troet at burde foreslaa medtagne se.:

1. Det af Afershus Amt bevilgede Bidrag til Bro over Vorumen, 5,400 Spd., paaregnet at indkomme $\frac{1}{2}$ aarlig, altsaa i 6 Aar 3,600 Spd. — §.
2. Christians Do. til en Landgangsbrugge ved Gjøvig 1,200 Spd. er paaregnet at indkomme i 10 Aar, altsaa i 6 Aar 720 = — =
3. Af Overslagsstommen for Veianlægget mellem Gruedegaardsstuen og Røkenviken har Committeeen foreslaaet opført 37,536 Spd., altsaa udgaar af den hele Overslagssum 23,664, hvoraf Amtets Bidrag er paaregnet at indkomme med $\frac{1}{6}$ aarlig, altsaa i 6 Aar 2,839 = — =
4. Do. do. til Veien mellem Dvamme og Skogstad 2,068 Spd., paaregnet at indkomme i 9 Aar, altsaa i 6 1,380 = — =
5. Nedens Do. til Do. mellem Østerholt og Homme 5,040 = — =
6. Nordre Trondhjems Amt's Bidrag til Bro over In-Elv 1,072 = — =
7. Afershus Do. Do. til Veien mellem Lysager og Sandvigen, paaregnet at indkomme i 9 Aar, altsaa i 6 2,160 = — =
8. Christians og Buseruds Amters Bidrag til Veien mellem Nobro og Kopperstuen 8,004 Spd. paaregnet af indkomme i 10 Aar, altsaa i 6 4,802 = 48 =

Læteris 21,613 Spd. 48 §. 264,177 Spd. 31 §. 1,223,190 Spd. — §.

	Transport	21,613 Spd.	48 §	264,177 Spd.	31 §	1,223,190 Spd.	— §.
9.	Buskeruds Do. Do. til Do. mellem Hønefos og Sundvolden	3,964 Spd.					
	72 § paaregnet at indkomme i 10 Aar, altsaa i 6			2,378		60	
10.	Vedkommende Communes Bidrag til Veien mellem Porsgrund og Skien	13,200					
11.	Søndre Trondhjems Amis Bidrag til den ikke opførte Del af Veien fra Gjøfingebak til Iglabro	3,500 paaregnet at indkomme i 11 Aar, eller i 6		1,910			
12.	Søndre og Nordre Trondhjems Amis communes Bidrag til Veien over Gevingaas	3,920					
				45,024	108 §	219,155	443 §
						Ilgien 1,004,034 Spd. 77 §.	

der af det almindelige Veifond skulde blive at tilskyde til de omhandlede Arbejder i næste 6 Aar.

Hertil maa imidlertid lægges:

1. Hvad der i det e Tidrum vil paatræves til Bestridelsen af Udgifterne til Bedlighedselse af enkelte Veistregninger, og som af Departementet er anslaaet til 15,000 Spd.
2. Hvad der paafærdres til Bestridelse af tilfældige Udgifter samt til Undersøgelse om nye Veiforetagender m. V. Hertil blev paa forrige Storting bevilget 10,200 Spd. aarlig eller for Særaaret 61,200. I Regjeringens Foredrag gjøres imidlertid opmærksom paa Udfærdigheden af, at Bidrag af Veifondet gives til at understøtte Communer med Veiledning om, hvorledes Bedlighedsarbejdet her udføres og Tilsyn med Veien føres, samt med teknisk Bistand ved Planer for Veiarbejder og ved disse Arbejders Udførelse. Af Hensyn hertil er der til tilfældige Udgifter for Særaaret, istedetfor som før 61,200 Spd., opført 80,000 Spd., altsaa omtrent 3,000 Spd. mere aarlig. Committeeen finder Intet at erindre ved, at der af de tilfældige Udgifter gives Communerne teknisk Bistand ved Udarbejdelsen af Planer for Veiforetagender og til Veiledning ved disse Arbejders Udførelse. Derimod har man fundet det tvivlsomt, hvorvidt man burde indgaa paa, at der af det til tilfældige Udgifter bevilgede Beløb anvendes Noget til de saakaldte Veivogtere eller til Løn for Mænd, der stadig overdrages Tilsyn med et eller andet Veistykkes Bedlighedselse. Da det imidlertid kun gjælder et Forsøg, og Udgiften i ethvert Fald for Fremtiden vil blive Veifondet uvedkommende, har Committeeens Pluralitet ikke troet at burde foreslaa noget Afdrag i det til tilfældige Udgifter opførte Beløb, der saaledes her medtages med 80,000

95,000

Det samlede Beløb bliver altsaa 1,099,034 Spd. 77 §.

En Minoritet i Committeeen finder ikke at kunne give sin Stemme til at der af det almindelige Veifond ydes Bidrag til Veienes Bedlighedselse i Almindelighed og navnlig ikke til Ansættelse af Veivogtere, hvorpaa Hensigten nærmest sees at gaa ud. Bedlighedselsen af Veiene er ifølge Loven en

Communesag, og hvor villigen Minoriteten indrømmer, at den ikke alletider udføres med den Indstigt og Tilstrengthed, som det var, at ønske, saa vil det paa den anden Side ogsaa erkjendes, at de saakaldte Veistregninger, der efterhaanden anbringes trindt om i Landet under forehavende Veibygnings-

arbejder vil have Anledning til derom at vejlede og instruere de underordnede Betjente, ligesom den flade og fuldstændige Form, de nye Veie nu gives, bidrage til at Veiene lidet ere udtatte for pludselige Vandstrømninger, der formentlig kunne ansees som Veianens værste Fiende. En større Hindring for en fuldstændig Vedligeholdelse af Veiene turde efter Minoritetens Formening ligge i Anordningen af Naturalarbeidet, og saalænge dette bestaar vil man neppe opnaa nogen synderlig Binding ved at etablere en saa kostbar Indretning, som Brivegeterinstitutionen antages at blive.

Committeén vil dernæst gaa over til at behandle de til Stortinget specielt indkomne Andragender, som ere sendte den til Behandling.

I det Foregaaende er allerede berørt, at Committeén ikke har fundet at burde tage noget Henyn til den indkomne Forestilling fra Rollougs Præstegjelds Formænd og Repræsentanter mod Udsættelsen af den under No. 23 omhandlede Bei i Nummedal. Committeén skal derimod til fornøden Afbenyttelse for Vedkommende lade følge en fra Ordføreren for Rolloug Formandskab modtagen Skrivelse af 5te Mai med Bilage, hvoraf fremgaar, at Communalbestyrelsen ønsker at udrede et Bidrag, stort 4000 Spd., til denne Bei istedetfor, som forhen vedtaget, at præstere Naturalarbeidet; som Følge heraf har Committeén opført Communens Bidrag med 20,000 Spd. istedetfor med 16,000 Spd.

Endvidere kan Committeén her forbigaa at omhandle Repræsentantens Ryghs Andragende om Bidrag til Broerne over In-Elv og Verdals-Elv, da Bidraget til den første helt er bevilget udredt af Statskassen, og Bidraget til den sidste allerede er foreslaaet bevilget.

Det staar saaledes kun tilbage for Committeén at behandle:

1. (Doc. No. 36 Pag. 4). Borsens Communalbestyrelses Andragende om Bevilgning til Bei-anlæg fra Buwigen til Orkedalsøen. Af Andragendet og de dermed fulgte Bilage (sef. Departementets Foredrag Pag. 52) fremgaar, at 2de Forslag til Anlæg af ny Bei mellem disse Steder har været paa Bane, og at man er enig om i Tilfælde at vælge Veien langs Fjorden i Borsens Hovedsogn i Buwigen. Omkostningsoverslag er gjort og Arbeidet anslaaet til 68,500 Spd.

Departementet antager, at dette Arbeide maa staa tilside for andre og mere paatrængende, hvorhos bemærkes, at Vandcommunicationen mellem omhandlede Steder er let. Anlægget tilfugter en Udledning af Veien fra Leinstranden til Orkedalsøen i

den Christiansundste Hovedvei. I Andragendet anføres, at den gamle Bei i dette Strøg er af de besværligste, man paa disse Kanter kender, at den er Communicationsvei mellem Throndhjem og de befolkede Bygder, Orkedal, Melbal og Surendalen og fører til Christiansfund og Molde; den er desuden Postvei og om der end bliver Dampskibsfart mellem Throndhjem og Orkedalen, er en tidsmæssig Landvei derfor nødvendig. Amtsformandskabet i 1856, der ikke sees at have bevilget noget bestemt Beløb til denne Bei, har dog anbefalet Sagen til Regjeringen. Ved privat Subscription i Borsens Præstegjeld er tegnet Bidrag stort 534 Spd. 66 sk, og ved Repræsentantbeslutning af 26de Mai 1855 er givet Bidrag ved Ligning paa Skjoldaleren, omtrent 300 Spd. Uagtet det heraf sees, at vedkommende Districter have vist nogen Interesse for Foretagendet, tror Committeén dog ikke at kunne foreslaa Midler dertil af dette Storting bevilgede, hvorimod Sagen formentlig bør oversendes Regjeringen. Forøvrigt bemærkes, at i samme Beilæse nu er foreslaaet Bevilgning til Broer over Guleiv og Orkla Elv med tilstødende Beistykker.

2. (v. Document No. 36 Pag. 3). Byfogden i Sarpsborg andrager paa Sarpsborgs Communes Begne om, at et Communen til Oparbejdelse af Bei over Alvimlandet af Statskassen tilstaaet Laan, stort 3200 Spd. for det Hele eller for en Del maa blive overført paa Veifondet. I Aaret 1855 kjøbte Sarpsborgs Commune den til Byens Grændse ved Sannesund stødende Gaard Alvim, og paatog sig ved dette Kjøb at oparbejde Bei fra Sannesund langs Alvimlandet til en Handelshuset Hefst & Søn tilhørende Kastetomt. Til Opfyldelse af denne Forpligtelse tilstodes Communen ved Kongelig Resolution af 31te Januar 1856 et Laan af Statskassen, stort 3200 Spd. Veien er nu oparbejdet, Omkostningerne ere opgaaede til omtrent 3700 Spd., og Communen antager, at Veien er af den Betydning for den almindelige Færdsel, at Billedet tilfuger, at Understøttelse dertil af Veifondet gives. Committeén finder imidlertid ikke at kunne anbefale Andragendet; thi den omhandlede Bei er hverken beliggende paa Byens Grund eller classificeret som Hoved- eller Bygdevei. I den Stortinget forelagte naadigste Proposition betræffende Afhandelsen til Sarpsborgs Commune af en Staten tilhørende Gaard Sannesund, (v. Aftryk S. No. 52) indeholdes Oplysninger, der synes at berettigede Sarpsborgs Commune til at erholde Bidrag til dens Veien, forsaavidt der var Spørgsmaal om saadant Bidrag til noget bestemt inden Byens Grændser

foreslaaet Arbejde, men om noget saadant er her ikke Spørgsmaal.

3. Repræsentanten Sjærfholts Andragende (Document No. 36 Pag. 1). I Regjeringens Foredrag (S. No. 51 Pag. 74) omhandles en paatænkt Omlægning af den vestlandste Hovedvei til Tvedestrand, som skulde føre fra Sandvædet østfor Angelstad i Holts Sogn, om Blodemyren til Tvedestrand. Omlægningen, der omtrent vil indbefatte $\frac{1}{2}$ Mil, er calculeret til 14,500 Spd., hvoraf Nedens og Robygdelagets Amt har bevilget 3000 Spd. Denne Wei vil i hoi Grad lette Adkomsten til Tvedestrand. Man vil nemlig derved paa Reiser østfra undgaa at gjøre den betydelige Syng fra Sandvædet om Fiane og derfra paa den nye anlagte Vi til Tvedestrand, der fører vestenfra. Departementet for det Indre har ikke fundet tilstrækkelig Grund til at foreslaa dette Anlæg for Tiden opført blandt de Arbejder, som bør bringes til Udførelse paa det almindelige Veifonds Regning, og Committeeen er heri enig, saameget mere, som en betydelig Veiomlægning i denne Trakt allerede i forrige Budgettermin har fundet Sted, hvis Udførelse har krævet et Tilskud af 10,700 Spd. eller henved 100 pCt. mere end det oprindelige Overslag, og det altsaa synes, at enten Calculerne over Arbejder i dette Strog ere mindre paalidelige, eller at Tilgangen paa Arbeidskraft ikke er tilstrækkelig til at gjøre det tilraadeligt til at sætte dette Veianlæg under Arbejde paa samme Tid, som Veien imellem Fiane og Arendal er under Dparbejdelse, hvortil kommer, at det Beløb, der efter Overslaget udfordres til Veiens Dparbejdelse forekommer Committeeen at være temmelig betydeligt i Forhold til Veiens Længde 4225 Alen. Man antager dog, at denne Omlægning i sin Tid bør foregaa, isærdeleshed fordi man formentlig derved kan sløise den ældre Hovedvei fra Sandvædet henimod Fiane.

4. Repræsentanten Ueland har i det til Stortinget under 28de Februar indgivne Andragende

5. I Regjeringens Foredrag Pag. 62 findes blandt de paatænkte Veiomlægninger i Tellemarken omhandlet et Veistykke mellem Spjosod og Sundefilen, der er anslaaet at ville koste 5,000 Spd., hvoraf Bratsberg Amt har bevilget $\frac{1}{2}$ Part, 1,000 Spd. Departementet for det Indre anser denne Omlægning af underordnet og local Interesse. Fra Amtmanden i Bratsberg Amt er imidlertid indkommet vedlagte Foreskilling til Stortinget af 24de f. M., hvori denne Omlægning fremhæves som yderst vigtig, baade fordi den maa ansees som en Fortlængning af den nye Wei gennem Nisfidal over Hvideseidheien, og fordi

anholdt om, at en Bevilgning af 10,000 Spd. maa blive given til Anlæg af en Wei fra Ladestedet Soggendal til et Punct i den uværende Hovedvei i Dalerne, paa Betingelse, at Veien classificeres som Hovedvei, samt at vedkommende Commune dertil bidrager $\frac{1}{3}$ Del af Omkostningerne. I Forbindelse hermed er Committeeen fra Ueland tilfattet Andragende fra Soggendals Communerepresentation angaaende samme Gjenstand (v. Document No. 36 Pag. 2 og 6.) Dette Veianlæg findes omhandlet i Regjeringens Veibudget-Proposition til forrige Storting Pag. 48 og 49, hvori i det væsentlige anføres følgende: „Ladestedet Soggendal staar ikke i skjærbar Forbindelse med den vestlandste Hovedvei. Tilveiebringelsen af saadan Forbindelse kræver et $2\frac{1}{2}$ Mil langt Veianlæg gennem uanfægtigt Terrain, og ere Omkostningerne dertil i sin Tid anførte til 23,000 Spd. foruden Udgifter til Administration og Rejseker. Denne Sag har gjentagende været forelagt Stavanger Amtsformandskab uden at nogen Bevilgning af dette til Anlægget er givet, og Departementet for det Indre har tilskendegivet Vedkommende, at denne Wei ikke kunde foranlediges oparbejdet paa Veifonds Regning, hvormod det vilde anbefale, at der til Dparbejdelsen af det Offentlige ydedes et Bidrag, stort 6000 Spd. Skjønt Ladestedet Soggendal kun har en ringe Befolkning, der i Forening med Præstegjeldets Landdistricts nu tæller omtrent 3000 Mennesker, antager Committeeen dog, at dette fattige og afsidesliggende District har billigt Krav paa Understøttelse af Veifondet. Committeeen vil derfor foreslaa, at Departementets tidligere Tilskendegivende herom bliver befulgt, og saaledes, at der af Veifondet, under Forudsætning, at Veien classificeres som Hovedvei, og derhos paa vedkommende Communes Regning oparbejdes paa den Maade og under den Control, som Regjeringen nærmere maatte bestemme, til Veianlægget mellem Soggendal og et nærmere bestemt Punct i Hovedveien mellem Flekessford og Egerfund udredes 8,000 Spd.

Lateris 8,000 Spd.

Transport 8,000 Spd.
 Veistykket er meget bakket og paa Grund af glatte Fjelde vanskeligt at passere. Hertil kommer desuden, at den nuværende Bro over Sundesfilen er i en saa mislig Tilstand, at den maa ombygges, hvilken Ombygning vanskelig kan foregaa uden i Forbindelse med Omlægningen. Det anføres desuden i denne Forestilling, at det senest afholdte Amtsformandskab har anmodet Amtmanden om at andrage for Stortinget, at denne Bevilgning maa blive givet istedetfor den foreslaaede Bevilgning til Veiomlægning mellem Skien og Porsgrund. Committeeen finder i Henseende til det Oplyste og paa Grund af Omstændighederne at burde foreslaa, at Arbejdet optages i Planen med 5,000 —

Et Medlem af Committeeen kan ikke stemme for denne Omlægning, der af Regjeringen er erkjendt for at være af underordnet Vigtighed og alene af local Interesj. v. Afr. Pag. 61 og 62.

6. I Regjeringens Foredrag, Pag. 64 anden Spalte, findes omhandlet en paatænt Veiomlægning fra Drammen gjennem Skouger til Sande. I vedlagte Forestilling til Stortinget af 17de dennes med 2 Bilage fra Jarlsbergs og Laurvigs Amts Repræsentanter anføres denne Veiomlægning som meget paatrængende, og nogle af Committeeens localiserede Medlemmer maa heri erklære sig enige og ville isærdeleshed fremhæve, at denne Bei som Transportvei har større Betydning end den til Omlægning foreslaaede Bei paa den anden Side af Drammen mellem Frydenlund og Tveten. Omlægningen indbefatter en Strækning af 12,925 Alen fra Drammen til Trogstad Bro i Sande, der vil kunne oparbejdes som Chaussée m.d 8 Alens Bredde for 25,700 Spd., hvoraf indeværende Aars Amtsformandskab for Jarlsbergs og Laurvigs Amt har bevilget $\frac{1}{2}$ Part m.d 5,140 Spd. Committeeen er enstemmig af den Formening, at denne Omlægning bør optages i nærværende Plan, saameget mere som Jarlsbergs og Laurvigs Amt ikke før har nydt noget Tilskud af Veifondet til Forbedring af Communicationen inden Amtet. Det bemærkes, at den Veiomlægning mellem Laurvig og Porsgrund, hvortil der nu er foreslaaet Bevilgning ikke kan ansees som nogen egentlig Fordel for Forbindelserne mellem Jarlsberg og Laurvigs Amt, da denne Omlægning nærmest sker for Communicationen mellem Vest- og Østlandet. Beløbet opføres saaledes med 25,700 —

38,700 Spd.

Herfra vil gaa, hvad Bratsbergs og Jarlsbergs og Laurvigs Amtskommuner har bevilget til foranstaaende under No. 5 og 6 omhandlede Veie og som kan paaregnes at indkomme i Seraaret med resp. 1,000 og 5,140 Spd., tilfammen 6,140 —

Igjen 32,560 Spd. = §.

Naar hertil lægges hvad Committeeen i Foranstaaende har tilladt sig at foreslaa bevilget, nemlig 1,099,034 — 77 =
 saa bliver det samlede Beløb, som Committeeen nu foreslaar bevilget for Seraaret . 1,131,594 — 77 =
 eller med en rund Sum 1,132,000 Spd. = §.

Committeeen skal anføre, at den ikke har kunnet indlade sig paa at behandle det samme ved Stortingets Beslutning af 6te dennes tilstillede Andragende fra endel Brugseiere ved Akers Elv om Bevilgning til Omlægning af Veien mellem Christiania og Sander eller mellem Christiania og Mari-

dalsvandet; thi dels er det, efter den Forberedelse, denne Sag har faaet, tvivlsomt, om Andragendet egner sig til Afgjørelse af dette Storting, dels finder man, efter hvad i Regjeringens Foredrag Pag. 53 er anført, under enhver Omstændighed ikke fuld Føie til for Tiden at foreslaa Bevilgning til denne Bei.

Beianlægget er imidlertid vistnok af den Bigtighed, at det nærmere bør undersøges, hvorvidt Forslag til sammes Udførelse for et kommende Storting bør fremsættes, hvorfor man ved hoslagt at lade følge bemeldte Andragende, samt et tidligere ved Indredepartementets Skrivelse af 11te Mai modtaget lignende Andragende, vil foreslaa, at Sagen oversendes Regjeringen.

Sluttelig skal Committeeen tillade sig at fremlægge følgende Skrivelser fra Indredepartementet se:

1. Skrivelse af 30te April, hvormed følger Andragende fra Ordføreren for Rosdals Communalbestyrelse om Bevilgning af Midler til Fortsættelse af Hovedveien gennem Tellemarken til et Punct ved Spen i søndre Bergenhus Amt. Committeeen skal kun herved bemærke, at den anser det usikkert, at Regjeringen fremdeles har sin Dyrkærlighed henvendt paa denne Ve.
2. Do. af 15de Juni angaaende Fremfridelsen af Veiarbejdet mellem Baadsto og Gjetlund i Gudbrandsdalen.
3. Do. af 29de Juni, der indeholder Meddelelse om nogle Amtsformandskabsbeslutninger i Veianliggender.
4. Do. af 9de Juli, der indeholder Meddelelse om Amtsformandskabsbeslutning til Veien mellem Mandal og Vigeland.

Af foranførte Sum 1,132,000 Spd. vil altsaa Halvdelen eller 566,000 Spd. blive at foreslaa bevilget forskudte af Statskassen for Budgetterminen fra 1ste Juli 1857 til 1ste Juli 1860 med

188,666 Spd. 80 p.

aarlig.

Uagtet Committeeen for en Del maa erkjende Bøgheden af de Grunde, der af Regjeringen i dens Foredrag ere anførte mod at overføre noget heraf paa Statskassen, finder man dog, i Lighed med hvad forrige Storting derom besluttede, at burde foreslaa 38,666 — 80 aarlig overtagne af denne.

Af de resterende 150,000 Spd. vil $\frac{1}{2}$, 30,000 Spd. falde paa Kjøb- og Ladestæderne og de $\frac{1}{2}$ Partier eller 120,000 Spd. paa Matrikulskylden med 60 p. pr. Skylddaler, fra hvilken Udligning det egentlige Finmarken selvfølgelig vil blive at udelade. Med Hensyn til Udførelsen af de Arbejder, som saaledes ville blive bragte i Forslag, finder Committeeen i Lighed med hvad forrige Storting i saa Henseende besluttede, at Regjeringen bør anmodes om ved Bestemmelsen af den Orden, hvori

de nævnte Arbejder sættes i værk at have for Die, at de bevilgede Midler, saavidt det kan bestaa med en hensigtsmæssig Arbejdsplan i det Hele, fortrinnsvis blive anvendte til saadanne Arbejder i de forskellige Dele af Landet, som ved Hjælp deraf kunne fuldføres uden at kræve ny Bevilgning for en kommende Budgettermin, og derhos, saavidt muligt, have for Die, at ikke Arbejdernes Udførelse kommer til at udøve forstyrrende Indflydelse paa den private Virksomhed. Endvidere bør Regjeringen anmodes at have for Die, at ikke Beianlæg udsøres der, hvor disse muligens ved Jernbancanlæg i nærmere Fremtid kunde blive mindre nødvendige. Committeeen skal sluttelig bemærke, at den efter hvad derom i 34te Post af Antegnelserne til Statsregnskabet for 1854 er anført, ikke for sit Vedkommende finder at have videre med Hensyn til Regnskabsformen for det almindelige Veifond at iagttage.

I Genhold til Foranførte indstilles til Stortinget at fatte følgende Beslutninger:

- A. I Genhold til Lov om Veivæsenet af 15de September 1851, § 4, 3die Passus, samt §§ 5 og 76 bevilges udredet af Statskassen til Fremme af Veivæsenet for Budgetterminen fra 1ste Juli 1857 til 1ste Juli 1860 ialt 566,000 Spd. eller 188,666 Spd. 80 p. aarlig, saaledes at deraf 38,666 Spd. 80 p. aarlig føres til endelig Udgift for Statskassen, og at de øvrige 150,000 Spd. hvert af Aarene 1858, 1859 og 1860 refunderes ved Udligning for $\frac{1}{2}$ eller 120,000 Spd. aarlig paa Rigets Matrikulskyld med Undtagelse af det egentlige Finmarken med 60 Skilling pr. Skylddaler og for $\frac{1}{2}$ eller 30,000 Spd. aarlig paa Kjøb- og Ladestæderne.
- B. Det overdrages Valgcommitteeen at opnævne en speciel Committee, bestaaende af Repræsentanter fra de forskellige Kjøbstæder og fra vedkommende Landdistricter, til at afgive Betænkning angaaende det indbyrdes Forhold mellem Kjøb- og Ladestæderne, hvorefter Udredelsen af deres Bidrag til det almindelige Veivæsen for Aarene 1857—1860 bør foregaa.
- C. Af bemeldte Beløb, 566,000 Spd. afholdes Udgifterne ved Vedligeholdelsen af de Veistrækninger, som det efter gjældende Bestemmelser paaligger det almindelige Veifond at besejre vedligeholde, og ved Undersøgelse angaaende og Udarbejdelse af Forslag til nye Veiforetagender, samt andre tilfældige Udgifter, hvorhos Beløbet iøvrigt med Tillæg af de i Budgetterminen indkomne Bidrag fra vedkommende Di-

fricte bliver at anvende foruden til Juldforelse af de i indværende Budgettermin paabegyndte Arbejder, hvortil af forrige Stovthing bevilgedes Midler, endvidere, saavidt tilstrække kan, til Sværtsættelse af følgende Arbejder, overensstemmende med de fremlagte Planer og Overflag se:

1. Anlæg af ny Hovedvei fra Fredrikshald til Femøen.
2. Anlæg af Vei fra Njosen til den Trondhjemske Hovedvei gennem Lillehammer i Christians Amt.
3. Omlægning af Hovedveien i Lesje fra Borge Bro til Kjelshus i samme Amt.
4. Omlægning af Hovedveien fra den søndre Ende af Jahren til Grutedegaardstuen, i samme Amt.
5. Omlægning af Hovedveien over Garlidbakkerne i samme Amt.
6. Omlægning af Dvamskleven i Valders i samme Amt.
7. Omlægning af Rosten i Gudbrandsdalen i samme Amt.
8. Omlægning af Hovedveien mellem Tveten og Grydenlund i Buskeruds Amt.
9. Omlægning af Hovedveien mellem Laurvig og Borggrund.
10. Omlægning af Hovedveien fra Rødshammeren til Nisøer.
11. Omlægningen af den Sætersdalske Hovedvei fra Saltalskleven til noget forbi Ekydsfjæstet Mosby i sidstnævnte Amt.
12. Omlægning af Hovedveien mellem Nabel i Nedenæs og Kobygdelagets Amt og Nalefjær i Lister og Mandals Amt.
13. Omlægning af Hovedveien fra Mandal til Vigelands Bro i samme Amt.
14. Anlæg af ny Hovedvei fra Ladestedet Haugefund i Stavanger Amt til Olen i søndre Bergenhus Amt.
15. Omlægning af Hovedveien mellem Bladsen Bulken og Sagmoen i sidstnævnte Amt.
16. Opførelse af Bro over Gul-Elven og Anlæg af tilføedende Vei fra Klebro til Halsbræcken i søndre Trondhjems Amt.
17. Opførelse af Bro over Drlla-Elv og Anlæg af Vei fra By til Tandrem i samme Amt.
18. Omlægning af Hovedveien fra Skavold til Stensvidjen i nordre Trondhjems Amt.

19. Anlæg af Bro over Bærdals Elven ved Bærdalsøen i samme Amt.
20. Anlæg af en Hovedvei gennem Ransens Elvens Dalføre i samme Amt.
21. Omlægning af Hovedveien mellem Spjosod og Sundekilen i Tellemarken, Bratsberg Amt.
22. Omlægning af Hovedveien fra Drammen gennem Skouger til Trogstad Bro i Sande, Jarlsbergs og Laurvigs Amt; forsaavidt enhver af de her under No. 1 til 22 inclusive anførte Arbejder angaar, under Betingelse af, at der ved vedkommende Districter bidrages $\frac{1}{3}$ Del af de til Arbejdernes Udførelse anslaaede Omkostninger.
23. Anlæg af ny Hovedvei fra Sætersstranden om Gjersøen til Asper Bro i Akershus Amt, under Betingelse af at Amtcommunen dertil bidrager 20,001 Spd. 96 f.
24. Omlægning af Hovedveien mellem Baadsto og Gjetlund i Gudbrandsdalen med Undertagelse af Strækningen fra Ølstu Bro til Fodvangs Kirke, paa Betingelse af, at Amtcommunen dertil bidrager 14,038 Spd.
25. Omlægning af den valberste Hovedvei over Tolaasjen mellem Holjerastten og Tonsbakken i Christians Amt, under Betingelse af at Amtcommunen udreder et Bidrag dertil af 9,286 Spd.
26. Anlæg af ny Hovedvei fra Møglestu Bro til Rolfs-Elven i Nummedal i Buskeruds Amt, paa Betingelse, at vedkommende Districter dertil udreder et Bidrag af 20,000 Spd.
27. Omlægning af de saakaldte Bandalsskier i Bratsbergs Amt under Betingelse af at Amtcommunen dertil udreder et Bidrag af 1,946 Spd. 24 f.
28. Til Opførelse af en Bro over Damfjølø i Eken, under Betingelse af, at Ekiens Commune dertil bidrager 836 Spd.
29. Opførelse af en Bro over Storstrømmen i Sætersdalen i Nedenæs og Kobygdelagets Amt, under Betingelse af, at vedkommende Communer dertil bidrage tilsammen 1,114 Spd. 79 f.
30. Bro over Sundelven i Flekkefjord, under Betingelse af, at Communen dertil bidrager 750 Spd., derunder indbefatter 60 Spd. for det af samme befestede Kart over Broen, hvorhos Reuter af det Flekkefjords Com-

- mune til Broens Opførelse bevilgede Laan af Statskassen eftergives.
31. Omlægning af Hovedveien gennem Leirdal fra Maristuen til Børlaug Bro i nordre Bergenhus Amt.
 32. Omlægning af Lysnebakkerne og Sundsfleven i samme Hovedvei og Amt, under Betingelse af, at dertil af Amtskommunen bidrages 774 Spd. 106 s.
 33. Omlægning af de saakaldte Dristuefleve i søndre Thronhjems Amt.
 34. Anlæg af ny Hovedvei fra Igla Bro i søndre Thronhjems Amt til et nærmere bestemmende Sted i Dpdals Præstegjeld, under Betingelse af, at Amtskommunen dertil bidrager 10,500 Spd.
 35. Omlægningen af Veien gennem Langstenen i Nordre Thronhjems Amt, under Betingelse af, at Amtskommunen dertil bidrager 2,600 Spd.
 36. Forbedring af forskellige Veie i Finmarkens Amt.
 37. Anlæg af ny Hovedvei fra Sjøggendal i Stavanger Amt til et nærmere bestemmende Sted i den nuværende Hovedvei mellem Flekkesfjord og Egersund, dog saaledes, at dertil af det almindelige Veifond alene bidrages 8,000 Spd. og at vedkommende Communer mod dette Bidrag overtager for deres Regning at istandbringe Veien paa den Maade og under saadan Control, som Regjeringen bestemmer.

D. Regjeringen anmodes om:

1. for Fremtiden at lagttage, at Beslutninger

- om Bidrag af en vis Andel af Omkostningerne til Veiarbejder, tillige indeholde Forpligtelse for Communerne til at udrede saadan Andel af de mulige Oversfridelser;
2. ved Bestemmelsen af den Orden, hvori de ovenfor nævnte Veiarbejder skulle komme til Udførelse, at have for Die, at de af nærværende Storting bevilgede Midler, saavidt det kan bestaa med en hensigtsmæssig Arbejdsplan i det Hele, fortrinnsvis blive anvendte til saadanne Arbejder i de forskjellige Egne af Landet, som ved Hjælp deraf kunne fuldføres uden at kræve ny Bevilgning af Statskassen for en følgende Budgettermin;
3. saavidt muligt at tage Hensyn til at ikke Arbejdernes Udførelse kommer til at udøve forstyrrende Indflydelse paa den private Virksomhed;
4. at have for Die, at ikke Veianlæg udføres i Strog, hvor muligens Jernbaneanlæg i nærmere Fremtid maatte komme til at gøre saadanne Veie mindre nødvendige.

E. Borsens Communalbestyrelses Andragende med Bilage om yderligere Veianlæg fra Buwigen til Dufedalsøen, samt Andragenderne fra Brugsierne ved Alfers Ew om Bevilgning af Bidrag til Veianlæg fra Christiania til Maridalen, oversendes Regjeringen.

Christiania, i Veicomiteen, den 15de Juli 1857.

Sibbern,
Formand.

F. Rygh,
Secretair.

Indst. S. No. 91.

Indstilling fra Budgetcommitteen angaaende Bevilgning til Opførelse af en ny Storthingsbygning, m m. Aftryk S. No. 54

Førrige Storting besluttede, at der udenfor Slotsparken skulde opføres en ny Storthingsbygning med Rum for Rigsarchiv og den topographiske Opmaaling, beregnet at koste 150,000 Spd. hvortil bevilgedes 90,000 Spd., hvorhos Regjeringen anmodedes om at udsætte Præmier for Tegninger dertil og træffe Valg imellem dem.

Blandt de Tomter, som paa førrige Storting fremstilledes som ønskelige var Kvartalet østenfor Huseiertomten ved Enden af Carl Johans Gade,

men den Pris, som forlangtes for dette Kvartal var større end det fandtes rimeligt. Efterat forannævnte Beslutning var satiet og Stortinget hævet, lod Finantsdepartementet indkjøbe sex Gaarde i Præstegaden og Alfersgaden for en Kjøbesum af 36,323 Spd. 22 s, ligesom det Aaret efter købte Huseiertomten, med forbeholdt Ret til at fratræde Handelen, hvis Stortinget ikke bifalder den, for en Kjøbesum af 5150 Spd. Derhos bekendtgjordes Plan for Storthingsbygningen og Architekter indbødes til at